

Una de les dites més falses de la història és la que ens parla de la paciència de Job. No és cert. Job no en va tenir gens, de paciència. O, més ben dit, *Job*, un dels textos més bells de la Bíblia, un llibre poderós, literàriament extraordinari i corprenedor, no ens parla de les desgràcies que Job pateix, referides a penes en els dos primers capítols, sinó que està fonamentat en diàlegs i poemes que, sobretot, ens aboquen a la presència del Mal, al silenci de Déu, a la manera que tenim els humans d'afrontar les malvestats. Hi he tomat aquests dies. En faig un breu resum. L'Acusador (Satanàs) repta Déu a comprovar la fidelitat i la fe de Job, perquè «l'has envoltat d'un clos per protegir-lo, a ell, la seva família i tots els seus béns» i, sense aquest «contracte» (si jo em porto bé, Tu em protegiràs), es desfermarà la seva ira i renegarà de l'Altíssim.

Gàrgoles

Déu, Job i Ana Obregón

No m'aturo en el debat ètic, sinó en les seves declaracions: «Em vaig cansar de negociar amb Déu. ¿Va ser culpa meva, la seva mort?»

Per demostrar que el diable s'equivoca, Déu li permet que s'abraoni sobre els seus set fills, les tres filles, set mil ovelles, tres mil camells, cinc-centes parelles de bous i cinc-centes someres. Tot desapareix. I després, hi afegeix una «úlcera maligna que l'afectà de cap a peus». Tres amics el planyen i Job s'encara a un Déu encara absent. Li recorden el «sistema retributiu» del

Josep Maria Fonalleras

▣ Josep Maria Fonalleras és escriptor

pla diví. «Déu retornava el bé pel bé i el mal pel mal; segons el contracte establert, el mal s'apartava d'ell». Aquesta és una cita d'un llibre portentós de la teòloga protestant Marion Muller-Colard, que fa servir l'experiència de Job per reflexionar sobre el plany, l'amenaça i la gràcia (Fragmenta Editorial), sobre aquell «contracte» que es trenca, sobre el clos que s'esmicola i sobre la possibili-

litat final d'entendre la figura de Déu no pas com un proveïdor que atorga béns en funció de la bondat, sinó com un Tot-Oposat-al-Caos en un univers on no hi ha justícies o injustícies divines, sinó «pregàries que no mercadegen amb res».

Entenimentada i passional

Explico tot això, aquestes lectures, arran d'un fet que ha generat una gran polèmica: el naixement per gestació subrogada d'una nena que ha afillat una coneguda actriu i presentadora. No m'aturo en el debat ètic (tot i que em sembla un gest abominable), sinó en unes seves declaracions: «Em vaig cansar de negociar amb Déu durant la malaltia del meu fill. ¿Va ser culpa meva, la seva mort?». *L'altre Déu*, el llibre colpidor de Muller-Colard, és una resposta plausible, entenimentada, passional i il·luminosa a la pregunta definitiva. ■

'L'altre Déu', el llibre impressionant de Muller-Colard, és una resposta plausible a la pregunta definitiva